

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.089/2025/5. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Gyurácz András ügyvéd (cím2)

Az alperes:

alperes1 (cím3.)

Az alperes képviselője:

Dr. Szakály Zoltán Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szakály Zoltán ügyvéd, cím4.)

Az alperes érdekében beavatkozott:

Dr. Cseresnyés Zsolt ügyvéd (cím5.) által képviselt beavatkozó1 (cím6)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

alperes 119. sorszám alatt

A per tárgya:

személyiségi jogi igények érvényesítése

Az elsőfokú bíróság:

Zalaegerszegi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat:

15.P.20.246/2022/116. számú rész- és közbenső ítélet

R é s z - é s k ö z b e n s ő í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 35.000 (harmincötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget

A rész- és közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az országban gyógymasszőrként dolgozó, korábban vállpanaszokkal nem küzdő felperes 2017. április 1-jén munkába menet elesett, ennek következtében a jobb válla megsérült. Az aznap elvégzett röntgen csonttörést nem mutatott, a két nappal későbbi MR vizsgálat eredményeként azt állapították meg, hogy a felperes jobb vállában rotátorköpeny-szakadást szenvedett, a rotátorköpeny izmai közül a

supraspinatus ín szakadt el. Az MR lelet emellett a lapocka-kulcscsont közötti ízület kopásos eredetű elváltozását rögzítette. A supraspinatus ín szakadása miatt javasolt műtétet 2017. április 19. napján az alperesi intézményben végezték el, majd a felperest 2017. április 21. napján reakciómentes sebbel bocsátották otthonába.

- [2] A 2017. április 27. napján esedékes varratszedést megelőző napokban a felperes az alkarjáig kisugárzó erős fájdalmat érzett a jobb vállában, a varratszedéskor a műtött terület vörös és duzzadt volt. Panaszait varratszedéskor jelezte a kezelőorvosnak, aki azt normális, a beavatkozással együtt járó fájdalomnak tartotta, illetve a felperes életkorával magyarázta. A lelet a felperes panaszait nem rögzítette, a varratszedés és kötőscsere mellett csak azt tartalmazta, hogy „sebe rendben, fedőkötés”. A 2017. május 18. napján esedékes következő kontrollvizsgálat előtti héten a felperes belázasodott, és 2017. május 11-én a műtési sebből genny ürült. A másnapi gyógytorna alkalmával a gyógytornász észlelte, hogy a felperes sebe savósan váladékozik, ezért tanácsára a felperes aznap a kórházi osztályon felkereste a műtétet végző orvost. A 2017. május 12-i vizsgálatról lelet nem készült, az orvos a fedőkötés eltávolítása és a seb megtekintése után arra hívta fel a felperest, hogy a következő hétre ütemezett kontrollvizsgálaton jelenjen meg. A 2017. május 18-i kontrollvizsgálaton a felperes sebe serosusan váladékozott, emiatt mikrobiológiai mintavétel történt és antibiotikumot írtak fel számára. A sebváladékból baktérium nem tenyésztett ki, a 2017. május 25-i kontrollvizsgálaton azt állapították meg, hogy a váladékozás megszűnt, az aktív mozgásgyakorlatok megkezdhetők.
- [3] Az országban elvégzett MR vizsgálatok során a supra- és infraspinatus izmok sorvadását írták le, gyulladás jeleit nem észlelték. 2017. december 19-én a kórházban vállműtétet végeztek a felperesen, amelynek során a nyáktömlő, a supraspinatus ín elhalt szöveteinek és a bennmaradt varratoknak az eltávolítása történt. 2018. május 28-án a továbbra is beszűkült vállmozgások miatt újabb műtėti beavatkozásra került sor, azonban a vállízületi funkciót helyreállítani nem sikerült. A felperes ezt követően is folytatta a gyógytornát, és több alkalommal rehabilitációs gyógykezelésen vett részt a kórházban.
- [4] A 2017. április 17-én elvégzett műtétet követően – annak szövődményeként – a felperes jobb vállában gyulladás lépett fel, az ízületi gennyesedés a műtét során helyreállított supra- és infraspinatus inakat tönkretette, és mire a genny 2017. május 11-én távozott, addigra az inak a gennyesedés miatt visszafordíthatatlanul roncsolódtak. Ennek következtében a felperes jobb vállát alkotó izomzat jelentősen sorvadt, a jobb vállízület mozgása beszűkült és fájdalmas, izomereje és terhelhetősége csökkent, a jobb váll károsodása folytán a bal oldali vállában túlterheltség miatt fájdalom jelentkezik. A felperes állapota véglegesnek tekinthető, életkora előrehaladásával a további romlás nem kizárt. Gyógymasszőri munkáját egészségi állapota miatt nem tudja ellátni, jobb vállának fájdalmai és beszűkült mozgástartománya miatt a háztartási munkák végzésében is akadályozott. A felperes a műtött válla nem javuló állapota következtében kialakult reménytelenségi és tehetetlenségi érzések miatt 2018 szeptemberétől jelenleg is az alperes pszichiátriai szakrendelésének rendszeres kezelése alatt áll fokozatosan kialakult depresszív tünetek miatt.
- [5] A felperes keresetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:51.§ (1) bekezdés a) pontja, 2:52.-2:53.§-ai és 6:519.§-a, valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77.§ (3) bekezdése és 244.§ (1)-(2) bekezdései alapján annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a Ptk. 2:43.§ a) pontja szerinti testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát, emiatt az alperest sérelemdíjban és kártérítésben kérte marasztalni. Álláspontja szerint a műtétet az alperes nem a szakma szabályainak és az elvárható gondosság követelményének megfelelően végezte, ugyanis varratelégtelenség miatt visszszakadtak a műtét során egyesített inak, emiatt vált szükségessé a további műtėti beavatkozás. Az alperes a rehabilitáció során sem járt el megfelelően, mert a

kontrollvizsgálatokon jelzett panaszait a leletekben nem rögzítette, másrészt azok alapján, továbbá az elhúzódozó, eredménytelen terápia ellenére nem rendelt el részletes vizsgálatokat. A műtétet követően időben elvégzett MR vizsgálat alapján megkezdett adekvát beavatkozással megelőzhető lett volna a károsodása.

- [6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, mert álláspontja szerint eljárása megfelelt a szakmai szabályoknak, protokollnak és az elvárt gondosságnak. Elkésettnek és bizonyíthatatlannak találta a felperes azon tényállását, miszerint a varratszedéskor gyulladásos folyamatra utaló panaszai lettek volna, amelyeket a kezelőorvos nem vett figyelembe. A gyógytorna eredményeként a felperes vállának állapota kifejezetten javuló tendenciát mutatott, megfelelt egy műtéten átesett és rehabilitációs folyamat közben lévő beteg elvárható állapotának. Ezt a javuló tendenciát az országban végzett vizsgálatok és műtétek szakították meg, amelyért felelőssége nem áll fenn.
- [7] A beavatkozó az alperes által megjelölt okokból szintén a kereset elutasítását kérte.
- [8] Az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy varratszedéskor nem foglalkozott a jobb vállában zajló gyulladásos folyamatra utaló panaszaival. Megállapította, hogy az alperest teljes kártérítési felelősség és sérelemdíj fizetési kötelezettség terheli a jobb váll gyulladásából eredő egészségkárosodás miatt a felperesnek okozott károkért és az őt ért nem vagyoni sérelemért.
- [9] Az Eütv. 77.§ (3) bekezdése, 244.§ (1) és (2) bekezdése, illetve a Ptk. 6:519.§-a alapján rögzítette, hogy a perben azzal a nem vitatott tényállítással, miszerint a felperes első válműtétjét és az azt követő rehabilitációt az alperesi intézményben végezték, az alperes tevékenysége és a felperes okiratokkal alátámasztott sérelmes egészségi állapota közötti okozati összefüggés a felperes részéről megfelelően bizonyításra került. Mindezek mellett az alperesnek a felelősség alóli mentesülés érdekében azt kellett bizonyítania, hogy az egészségügyi tevékenység során az előírt szakmai szabályoknak, protokollnak, irányelveknek és az egészségügyi szolgáltatótól elvárt gondosságnak megfelelően járt el, a felperes állított sérelme ennek ellenére, illetve az országban végzett műtétek miatt következett be. Minderre figyelemmel nem adott helyt a keresetlevél mellékleteként benyújtott szakvélemény magánszakértői véleményként való felhasználására irányuló felperesi bizonyítási indítványnak, és az alperes bizonyítási indítványa alapján igazságügyi orvosszakértőt rendelt ki. Az aggálytalannak talált igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján rögzítette, hogy az alperes által végzett válműtét során szakmai hiba, mulasztás nem történt, a műtét után lezajló – nagyrészt tünetmentes – gyulladás, gennyesedés pusztította el a megvarrt inakat, és mire 2017. május 11. napján a genny felszínre tört, a pusztítás már végbement. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy az alperes mulasztott-e, amikor nem észlelte a váll gyulladásos folyamatát.
- [10] Rögzítette, hogy a felperes a perfelvétel lezárásáig megtette a műtött vállával kapcsolatos panaszainak a varratszedés alkalmával történt bejelentésére vonatkozó tényállítását. Az alapszakvélemény és annak első írásbeli kiegészítése alapján vált számára ismertté a gyulladásos folyamatnak a mélyben való lezajlásával és annak következtében a műtött inak felszívódásával kapcsolatos szakértői álláspont, ezért nem tekinthető a Pp. 214.§ (3) bekezdése szerinti új tényállításnak az, hogy a felperes ekkor nyilatkozott részletesen azokról a tünetekről, amelyek gyulladásra utalhattak, és amelyeket állítása szerint jelzett a varratszedéskor a kezelőorvos számára. Ebből következően a Pp. 220.§ (1) bekezdés b) pontja értelmében megengedett utólagos bizonyítás a felperes által vállának a varratszedéskor fennálló állapotára nézve csatolt fényképfelvétel. Az pedig csak az igazságügyi orvosszakértő meghallgatása során vált a felperes számára ismertté, hogy a varratszedéskor jelzett panaszaiból következtetni lehetett a mélyben zajló gyulladásos folyamatra. Ehhez képest

szintén a Pp. 220.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti megengedett utólagos bizonyításnak minősül a perfelvételi szakban a felperest ért nem vagyoni hátrányok bizonyítására nézve tanúként meghallgatni indítványozott tanú további tényekre – a varratszedéskor készült lehet tartalmának cáfolatára – vonatkozó meghallgatása iránti felperesi indítvány.

- [11] Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a leletben a felperes panaszmentes állapotára vagy esetleges panaszára vonatkozó feljegyzés egyáltalán nem található, ami az Eütv. 136.§ (1) bekezdése és a (2) bekezdés n) pontja alapján dokumentációs hiányosságnak minősül. Ezzel szemben a felperes következetesen állította, hogy erős fájdalomra utaló panaszait, valamint a műtött terület vörösségét és duzzadtságát már a varratszedéskor jelezte a kezelőorvosnak, aki azokat figyelmen kívül hagyta. A felperes e körben tett előadását alátámasztotta a varratszedéskor jelenlévő tanú tanúvallomása is. A dokumentációs hiányosság miatt az alperes nem tudta bizonyítani, hogy a varratszedéskor a felperes jobb válla panaszmentes volt, illetve a felperes jobb vállának panaszával a szakma szabályainak és az elvárható gondosság követelményének megfelelően foglalkozott.
- [12] Az orvosszakértői vélemény második írásbeli kiegészítése alapján rögzítette, hogy a felperesnek a varratszedéskor fennállhattak a gyulladásos folyamatra utaló panaszai, mely esetben kivizsgálás és antibiotikum alkalmazása lett volna indokolt. Ez a felperes gyógyulási esélyeit reális mértékben javította volna, és az elvárható gondos eljárás esetén nem kizárható módon a felperes jobb válla elérte volna a baleset előtti állapothoz közel hasonló vállízületi funkciót. Az igazságügyi orvosszakértői vélemény negyedik kiegészítése alapján megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az alperes varratszedéskor elkövetett mulasztásával állnak okozati összefüggésben a felperes jobb vállát érintő tünetek, és ugyancsak megállapítható a bal oldali vállfájdalomnak a megromlott pszichés állapottal fennálló legalább részoki összefüggése. A pszichés állapot tekintetében az elsőfokú bíróság azt a tényt is értékelte, hogy a felperesnek a 2018. szeptemberi pszichiátriai ellátását megelőzően pszichiátriai kórelőzménye nem volt. Azt ugyanakkor az összecszerűsége tartozó kérdésnek minősítette, hogy az alperes felróható kötelezettségzegésével okozati összefüggésben mely kárelemek megtérítésére lesz kötelezhető, így ennek bizonyítása körében lesz indokolt igazságügyi pszichiáter szakértő igénybevétele. Tévesnek találta az alperesnek azt a hivatkozását, hogy a felperesnek nem volt a perfelvétel lezárásáig olyan tényállítása, hogy az alperes ellátásával összefüggésben pszichés panaszai következtek be, így a Pp. 220.§ (1) bekezdés a) pontja alapján megengedett utólagos bizonyítás, hogy a felperes a pszichés állapot részoki összefüggésével foglalkozó szakvélemény kiegészítés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül újabb pszichiátriai leleteket nyújtott be.
- [13] Összességében az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a 2017. április 27-i varratszedésről készült hiányos tartalmú lelet nem volt alkalmas annak bizonyítására, hogy az alperes az Eütv. 77.§ (3) bekezdésében előírt szakmai szabályoknak és az elvárható gondosság követelményének megfelelően járt el. Az Eütv. 77.§ (3) bekezdése szerinti eljárás a felperes jobb vállának gyógyulási esélyét reális mértékben javította volna, akár a baleset előtti vállízületi funkció is elérhető lett volna, ezért az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében megállapította az alperes kártérítési és sérelemdíjért való felelősségének fennállását, míg részítéletében a Ptk. 2:51.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti objektív jogkövetkezményként a felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi joga alperes általi megsértését.
- [14] Határozatának indokolásában kitért arra is, hogy az alperes a Pp. 156.§ (1) bekezdése alapján az eljárás szabálytalansága elleni kifogást is előterjesztett, mert bár a felperes mulasztott, nem került alkalmazásra a 46. sorszámú felhívás nem teljesítése esetére kilátásba helyezett jogkövetkezmény. Ennek indokát az elsőfokú bíróság abban adta meg, hogy a 46. sorszámú felhívás nem volt egyértelmű a tekintetben, hogy az eredeti iratok csatolása alatt a német nyelvű iratok papír alapon való benyújtása értendő-e, emiatt a jogkövetkezmény alkalmazása

helyett indokolt volt a felperes 47/I. sorszám alatti újabb felhívása, amelynek a felperes határidőben eleget tett.

- [15] Az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletével szemben az alperes élt fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Fellebbezési érvelése szerint az elsőfokú bíróság tévesen, a Pp. 279.§-a szerinti bizonyítékértékelési szabályok helytelen alkalmazásával állapította meg tényként, hogy a felperesnél a 2017. április 27. napján esedékes varratszedéskor a műtött terület vörös és duzzadt volt, illetve, hogy a felperes panaszait a varratszedéskor jelezte a kezelőorvosnak. A 73. sorszámú jegyzőkönyv 6. oldalán előadott azon felperesi bizonyítási indítvány, amely szerint tanúl tanúkénti meghallgatását kéri a 2017. április 27-i varratszedés során fennálló tünetekre nézve, nem felelt meg a Pp. 220.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti feltételeknek. A felperes a perfelvétel lezárásáig nem jelezte, hogy tanúl tanút a 2017. április 27-i varratszedés tekintetében is tanúként kéri meghallgatni, annak ellenére, hogy előadása szerint már az első kontrollon érezte a műtött vállával kapcsolatos problémákat. Az elsőfokú bíróságnak az utólagos bizonyítási indítványt el kellett volna utasítania, mely azt eredményezte volna, hogy a bizonyítás helyes lefolytatásával beszerzett bizonyítékok tükrében a felperes állításán kívül nincs olyan bizonyíték a perben, amely a leletben nem szereplő panaszok előadását alátámasztaná.
- [16] Hangsúlyozta, hogy az orvosi iratokban a seb rendben létre utaló bejegyzés azért került rögzítésre, mert gyulladások, tünetek nem voltak észlelhetők, ilyeneket a felperes sem jelzett, ennek ellenkezőjét a perben bizonyítani nem tudta. Kiemelte azt is, hogy dokumentációs kötelezettségét nem sértette meg, mert az Eütv. 136.§ (1) bekezdése és a (2) bekezdés n) pontja alapján az egészségügyi dokumentációban olyan adatot és tény fel kell tüntetni, amely a beteg gyógyulására befolyással lehet, a panaszmentesség pedig magát a gyógyulást, az ahhoz vezető utat jelenti, nem pedig olyan tény, amely magát a folyamatot befolyásolja.
- [17] Fellebbezési érvelése szerint a Pp. 279.§-a szerinti bizonyítékértékelési szabályok helytelen alkalmazásával jutott arra a megállapításra is az elsőfokú bíróság, hogy a felperes műtött válla nem javuló állapota következtében szorul pszichiátriai ellátásra, miután erre vonatkozóan megalapozott bizonyíték nem áll rendelkezésre. Az eljáró szakértők pszichiátriai szakértői jogosultsággal nem rendelkeztek, a felperes pszichés állapota tekintetében releváns kijelentéseket nem fogalmazhattak meg, így megalapozatlan az a következtetés, hogy a varratszedéskor elkövetett mulasztás és a felperes megromlott pszichés állapota között részoki összefüggés áll fenn. Mindezek mellett a felperes 2025. május 22. napján kelt beadványában erre alapítva sem új tényállítást, sem pedig új bizonyítási indítvány nem tehetett volna, mert saját előadása szerint megromlott pszichés állapota a kereset benyújtása óta folyamatosan fennállt. Mindez kizárja a Pp. 214.§ (4) bekezdése szerinti határidő megtartottságát, ebben a körben a Pp. 220.§-a alapján utólagos bizonyításnak sem lett volna helye, ezért a felperes 2025. május 22. napján kelt beadványához csatolt orvosi iratok a perben nem lettek volna figyelembevehetők.
- [18] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási érdek körében a Pp. 265.§ (1) bekezdését megsértve téves álláspontot foglalt el, mert az őt terhelő kimentő bizonyításnak azt követően kellett volna előlépnie, hogy a felperes a kár bekövetkezésének helyét bizonyította. Az elsőfokú eljárásban mindvégig az volt a következetes előadása, hogy a későbbi, országban végzett műtétekkel az addig rendben zajló gyógyulási folyamat megszakadt, így felelőssége a Ptk. 6:521.§-ára figyelemmel nem állapítható meg. Fenntartotta azt az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontját, hogy magatartása nem volt felróható, megfelelt az Eütv. 77.§ (3) bekezdése szerinti gondossági követelményeknek, a felperes személyiségi jogait nem sértette meg.
- [19] Az eljárás szabálytalansága elleni kifogást elutasító végzés indokaival kapcsolatosan a fellebbezés kitért arra, hogy az elsőfokú bíróság 46. sorszámú végzésében foglalt felhívás

világos és egyértelmű volt, melyet a felperes határidőben nem teljesített. A mulasztás azonban nem indokolhatja a határidő hosszabbítás lehetőségét, mert az sérti a rendelkezési elvet és a kérelemhez kötöttség elvét. Az elsőfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha a Pp. 265.§ (3) bekezdését alkalmazva a károkozással kapcsolatos felelősség alóli mentesülésre vonatkozó alperesi tényállítást és a károkozás alperesi intézménytől eltérő helyen történő megjelölését valósnak fogadja el, és ennek eredményeként a felperes keresetét elutasítja.

- [20] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletének helybenhagyását kérte.
- [21] A fellebbezés nem alapos.
- [22] Az alperes fellebbezésében a bizonyítási eljárás – kiemelten az utólagos bizonyítás – szabályainak megsértésére és a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésére hivatkozással a tényállás módosítását [Pp. 369.§ (3) bekezdés a) pont], a megállapított tényekből eltérő jogi következtetés levonását [Pp. 369.§ (3) bekezdés c) pont], és erre figyelemmel a kereset elutasítását kérte.
- [23] A másodfokú bíróság a Pp. 370.§ (1) bekezdése szerinti keretek között először azt a kérdést vizsgálta, hogy az elsőfokú eljárásban az alperes által kifogásolt utólagos bizonyításnak a Pp. 220.§-a szerinti feltételei fennálltak-e.
- [24] A felperes keresetlevelében a kereseti kérelmet megalapozó orvosi mulasztásként elsősorban a műtéti varratok elégtelenségét, másrészt a rehabilitáció során a kezelő orvossal közölt panaszok okának feltárására irányuló vizsgálatok elmaradását jelölte meg. Ez utóbbi körben a perfelvételi tárgyaláson előadta, hogy már a legelső kontrollon (2017. április 27. napi varratszedés) jelezte, hogy valami nincs rendben a műtött vállával, majd a gyógytornász tanácsára a seb váladékozása miatt kereste fel a kezelőorvosát (2017. május 12. napján), aki szemrevételezés után vizsgálatot nem írt elő, csak a következő kontrollvizsgálaton (2017. május 18. napján) rendelt el laborvizsgálatot és antibiotikum kezelést. Bizonyítási indítványában más tanúk mellett tanúlet is kérte tanúként meghallgatni az elszenvedett sérelmei és életvitele megnehezülése igazolására.
- [25] A kirendelt orvosszakértő 58. sorszám alatti szakvéleményében, és annak 67. sorszám alatti kiegészítésében rögzítette, hogy a műtéti ellátás kapcsán szakmai hiba (mulasztás) nem tárható fel, a felperes egészségkárosodásához nem varratelégtelenség, hanem a műtét után kialakult fertőzés vezetett, mely gennyes folyamat a supraspinatus inat már a 2017. május 18. napi kontrollvizsgálat időpontját megelőzően visszafordíthatatlanul károsította. Személyes meghallgatása során (73. sorszámú jegyzőkönyv) tért ki arra, hogy amennyiben a felperesnek láza volt, vagy ismétlődő fájdalmai jelentkeztek, az figyelemfelkeltő jele lehetett a gyulladásos folyamatoknak, ezért ezek a panaszok további vizsgálatokat indokoltak volna.
- [26] A felperes a szakértő személyes meghallgatását követően nyomban kérte, hogy az elszenvedett sérelmei és életvitele megnehezülésének igazolására tanúként már bejelentett tanúlet a varratszedés körülményeire, az akkor fennálló tüneteire nézve is hallgassa meg a bíróság.
- [27] A Pp. 220.§ (1) bekezdés e) pontja szerint a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követően a fél az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig akkor is előterjeszthet további bizonyítási indítványt, illetve rendelkezésre bocsáthat további bizonyítékot, ha az új tényállítás alátámasztására vagy cáfolatára szolgál. A Pp. 214.§ (3) bekezdés b) pontja szerint az érdemi tárgyalási szakaszban új tényállításnak akkor van helye, ha a fél olyan tényre hivatkozik, amely önhibáján kívül, a perfelvételt lezáró végzés meghozatal után tudomására jutó, illetve bekövetkező tényre tekintettel válik a per eldöntése szempontjából jelentőssé.
- [28] A felperes ugyan már a perfelvétel során tett olyan tényállítást, hogy a rehabilitáció során végig, először a varratszedéskor panaszolta műtött vállának nem megfelelő gyógyulását,

azonban csak az igazságügyi orvosszakértő meghallgatása során vált számára ismertté, hogy a varratszedéskor jelzett panaszainak ügydöntő a jelentősége, mert azokból következtetni lehet a mélyben zajló gyulladásos folyamatra. A tényállás történeti teljessége körében előadott tény a szakértő meghallgatása nyomán vált a kereseti követelést hangsúlyosan megalapozó, nem tartalmában, hanem relevanciájában újként jelentkező olyan tényre [Pp. 214. § (3) bekezdés b) pont], amelynek utólagos bizonyításától [Pp. 220.§ (1) bekezdés e) pont] a felperes nem volt elzárható.

- [29] A felperes tanúl tanúvallomásaival bizonyította, hogy a karjáig kisugárzó erős fájdalmát, a műtési terület duzzadságát, vörösségét már a varratszedéskor panaszként jelezte kezelőorvosának. Az alperes a felperes személyes előadását és a tanú vallomását a 2017. április 27. napi vizsgálatról és varratszedésről kiállított, hivatkozása szerint teljes körű és hiánytalan lelet tartalmával kívánta cáfolni. Az alperes fellebbezési álláspontjával szemben a szakértői vélemény teljesen egyértelmű a tekintetben, hogy egy traumatológiai kontrollvizsgálati leletben vagy a beteg panaszainak, vagy a panaszok hiányának szerepelnie kell, mert egy esetleges gyulladásos folyamat – amely alapvetően befolyásolja a gyógyulást - csak így ismerhető fel, illetve zárható ki. A leleten szereplő "sebe rendben" megállapítás erre nem alkalmas, mert egy, a felszínen rendben lévőnek látszó seb esetén is lehetnek a mélyben gyulladásos folyamatok. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapított meg dokumentációs hiányosságot az alperes terhére [Eütv. 136.§ (1) bekezdése és (2) bekezdés n) pontja], amelynek következménye, hogy az alperes elzárta magát a szakmai szabályoknak megfelelő, az elvárható gondosság szerinti eljárás bizonyításától.
- [30] A felperes perfelvételi nyilatkozata szerint (keresetlevél 6. oldal) az alperesi ellátás miatt kialakult egészségkárosodása okán 2018 szeptemberétől kezdődően folyamatosan pszichiátriai kezelés alatt áll. A pszichiátriai betegség kialakulását, a kezelés szükségességét és módját az alperes ellenkérelméhez csatolt orvosi iratok, míg annak folyamatosságát a felperes által 110. sorszám alatt benyújtott további orvosi leletek igazolják, e körben az alperes fellebbezési hivatkozásával szemben a Pp. 214.§ (3) bekezdés a) pontjára, valamint a 220.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel sem a tényállítás, sem a csatolt okiratok figyelmen kívül hagyásának nem volt helye.
- [31] Megalapozottan kifogásolta ugyanakkor az alperes azt a megállapítást, hogy a felperes a műtött válla nem javuló állapota következtében kialakult reménytelenségi és tehetetlenségi érzések miatti depresszív tünetek okán áll 2018 szeptemberétől kezdődően – és jelenleg is – az alperes pszichiátriai szakrendelésén rendszeres kezelés alatt.
- [32] A rendelkezésre álló orvosi iratok a felperes felállított diagnózisát, aktuális státuszát, az alkalmazott kezeléseit igazolják, mindennek a műtét utáni alperesi ellátással való okozati összefüggését azonban nem. Az igazságügyi orvosszakértő a részoki összefüggés valószínűségéről nyilatkozott ugyan, de hangsúlyozta, hogy ez a szakkérdés nem az ő szakterülete, hanem igazságügyi pszichiáter szakértő kompetenciájába tartozik. A perben jelenleg rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a pszichiátria betegség kialakulása és a felperes műtét utáni ellátása közötti okozati összefüggés nem állapítható meg, ezért az ezzel kapcsolatos megállapításokat a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet [5] és [22] bekezdéséből mellőzi. Mindennek az alperesi felelősség megállapítása kapcsán ugyanakkor jelentősége nincs, mert a felperes egyéb sérelmei, illetve kárai a rendelkezésre álló peranyag alapján aggálytalanul megállapíthatóak.
- [33] A bizonyítási feladatok felek közötti megosztása és a bizonyítási érdekre vonatkozó szabály alkalmazása is helyesen, a Pp. 265. § (1) bekezdésének, valamint a bizonyítandó tények körét kijelölő anyagi jogszabályhelyeknek, az Eütv. 244.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Ptk. 2:52.§ (1)-(2) bekezdésének, 6:519.§-ának és az Eütv. 77.§ (3) bekezdésének megfelelően történt az elsőfokú eljárásban. A felperes igazolta, hogy az elsődleges műtési ellátását és a

rehabilitációját az alperesi intézményben végezték, mellyel – az egészségügyi szolgáltatók ellen indított perekben a következetes bírói gyakorlat által elegendőnek tartott vélelmezett okozatosságot figyelembe véve – kára és nem vagyoni sérelme, valamint az alperesi ellátás közötti okozati összefüggést bizonyította. Az alperes a kimentés körében bizonyíthatta a felróhatóság hiányát, az Eütv. 77.§ (3) bekezdése szerinti gondos eljárását, illetve az okozati összefüggés hiányát is. Az alperes utalt a Ptk. 6:521.§-ának megsértésére is, azonban ténybeli előadása szerint nem az okozati lánc megszakadására hivatkozott, hanem azt állította, hogy a károsodásra vezető folyamatot nem maga indította el (hanem az ausztriai egészségügyi szolgáltató), miután saját eljárása mindenben megfelelt a szakmai előírásoknak és az elvárható gondosságnak.

- [34] Az irányadónak tekintett tényállás mellett, a perszakértő szakvéleménye és annak kiegészítései alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes által jelzett panaszok további vizsgálatokat indokoltak volna, amelyek elvégzése esetén reális esély mutatkozott volna a fertőzés miatti gyulladásos állapot következtében kialakult maradványtünetek elkerülésére, illetve csökkentésére. Az is egyértelmű a szakvélemény alapján, hogy a felperes egészségkárosodását okozó visszafordíthatatlan inelhalás jóval az alperes által hivatkozott ausztriai gyógykezelés előtt bekövetkezett. Mindez azt jelenti, hogy az alperes az Eütv. 77.§ (3) bekezdése szerinti gondos eljárását bizonyítani nem tudta, így magát a felelősség alól sikerrel nem mentette ki.
- [35] Az elsőfokú döntés megváltoztatására az a fellebbezési kifogás sem vezethetett, hogy az ausztriai gyógykezeléssel kapcsolatos, az elsőfokú bíróság felhívására csatolt magyar nyelvre fordított dokumentáció és a pótlólagos felhívásra csatolt német nyelvű dokumentáció a felperes mulasztása miatt (a német nyelvű iratokat csak újabb felhívásra csatolta) nem lett volna figyelembe vehető, ezért a Pp. 265.§ (3) bekezdése alapján az alperes által állított tény (az ausztriai egészségügyi szolgáltató mulasztása okozta a felperes egészségkárosodását) valóban kellett volna elfogadni. A felperes ugyanis közreműködési kötelezettségét teljesítette, az iratok magyar nyelvű fordítását az elsőfokú bíróság által megszabott határidőn belül csatolta, így legfeljebb a német nyelvű iratok pótlólagos benyújtását lehetne bírói határidőn túl teljesítettnek tekinteni. Ennek viszont azért nincs meghatározó jelentősége, mert a határidőben rendelkezésre álló, a felek egyike által sem vitatott helyességű magyar nyelvű fordítást ilyen körülmények mellett is figyelembe kellett volna venni, különös tekintettel arra a szakértői nyilatkozatra, hogy a magyar fordítással kapcsolatban aggálya nem merült fel, azt a szakvéleményhez fel tudta használni.
- [36] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság rész- és közbenső ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [37] Az alperes fellebbezése eredménytelen maradt, ezért a felperes másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjból álló költségét a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján viselni köteles, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3.§ (2) és (4) bekezdés alapján megállapítható minimum összegben.
- [38] Az alperes személyes illetékmentessége folytán a meg nem fizetett fellebbezési eljárási illeték a Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Pécs, 2026. január 30.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró